

часу; політика організації – враховується суб'єктивний фактор при прийнятті рішення (статус, влада, легкість виконання тощо); ступінь підтримки керівника колективом – якщо порозуміння і підтримки інших керівників і підлеглих не вистачає, то проблему слід усувати за рахунок своїх особистих рис, які повинні сприяти виконанню прийнятих рішень; особисті якості керівника – один з найбільш важливих факторів. До них відносять досвід, професійний рівень, психічні та психологічні особливості, організаторські здібності тощо[4].

Таким чином, прийняття рішень є найважливішою функцією управління, що становить основу управлінського процесу. Прийняття управлінських рішень - це визначальний процес управлінської діяльності, оскільки формує напрямки діяльності організації та її окремих працівників. Робота з прийняття управлінських рішень вимагає від керівників високого рівня компетентності, значних затрат часу, енергії, досвіду.

Список використаних джерел:

1. Карамушка Л.М. Психологія управління : навч. посіб. / Л.М. Карамушка. – К. : Міленіум, 2003. – 344 с.
2. Карпов А.В. Психологическая характеристика процессов управленческих решений / А.В. Карпов //Организационная психология / [сост. и общая редакция Л.В. Винокурова, И.И. Скрипюка]. – СПб. : Питер, 2000. – С. 472–495.
3. Колпаков В.М. Теория и практика принятия управленческих решений : учеб. пособие / В.М. Колпаков. – [2-е изд., перераб. и доп.]. – К. : МАУП, 2004. – 504 с.
4. Орлів М. С. Підготовка і прийняття управлінських рішень : навч.-метод. матеріали / М. С. Орлів ; упоряд. Г. І. Бондаренко. – К. : НАДУ, 2013. – 40 с.
5. Третяченко В.В. Колективні суб'єкти управління: формування, розвиток та психологічна підготовка / В.В.Третяченко. – К. : Стило, 1997. – 585 с.

УДК: 371.

Кузьма-Качур Марія Іванівна,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та методики початкової освіти,
Дорош Діана Петріна,
бакалавр спеціальності «Початкова освіта»
Мукачівський державний університет

РОЗВИТОК ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ ЗА РОКИ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

Освіта – основа інтелектуального, культурного, духовного, соціального, економічного розвитку суспільства і держави. Зі здобуттям Україною незалежності, з'явилася необхідність в удосконаленні системи освіти. Метою

освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, розвиток її талантів, розумових і фізичних здібностей, виховання високих моральних якостей, формування громадян, здатних до свідомого суспільного вибору, збагачення на цій основі інтелектуального, творчого, культурного потенціалу народу, підвищення освітнього рівня народу, забезпечення народного господарства кваліфікованими фахівцями.

Як зазначено в Енциклопедії освіти, «Початкова освіта – перший ступінь загальної середньої освіти, метою якої у більшості країн світу є одержання дітьми базових умінь і навичок загальнокультурного, загальнорозвивального характеру» [1, с.700].

У Державному стандарті початкової освіти визначено мету в сучасному суспільстві «...всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості» [2].

Розвиток початкової освіти в Україні здійснюється на основі таких нормативно-правових документів: Закони України «Про освіту», «Про загальну середню освіту»; Державний стандарт початкової школи; Концепція Нової української школи; Укази Президента України «Про заходи щодо забезпечення пріоритетного розвитку освіти в Україні», «Про Національну доктрину розвитку освіти» та ін.

Основні аспекти розвитку змісту початкової освіти вивчали Н. Бібік, Н. Дем'яненко, М. Євтух, Н. Никало, О. Савченко, Р. Шиян та ін.

В умовах сучасних інтеграційних процесів, кардинальних цивілізаційних трансформацій за період незалежності в Україні відбулися зміни у й початковій школі. Історико-педагогічний аналіз розвитку початкової освіти в Україні за роки незалежності показав, що з 1991-2000 рр. пріоритетом вважалося формування в молодших школярів життєвоважливих компетентностей у процесі загальної (соціальної, фізичної, психологічної, мотиваційної, вольової) та спеціальної (мовленнєвої, мовленнєво-творчої, логіко-математичної, екологічної, природничої, художньо-естетичної та підготовки до навчання грамоти) підготовки; включення вчителів і батьків до особистісно-зорієнтованого процесу пропедевтики початкового навчання на основі суб'єкт-суб'єктних взаємин.

На думку О. Нікітіної, у 90-ті роки відбувається побудова нового змісту початкової освіти відповідно до мети та завдань національної школи. Нормативні документи цього періоду у галузі початкової освіти засвідчили оновлення її змісту. Зміст початкової освіти став варіативним. Велася активна підготовка до його реформування. Галузь педагогічної інноватики виокремилась у потужний напрям наукового супроводу модернізації освіти на всіх рівнях [3].

XXI ст. – це час переходу до високотехнологічного інформаційного суспільства, у якому якість людського потенціалу, рівень освіченості і культури всього населення набувають вирішального значення для економічного і

соціального поступу країни. Інтеграція і глобалізація соціальних, економічних і культурних процесів, які відбуваються у світі, перспективи розвитку української держави на найближчі два десятиліття вимагають глибокого оновлення системи освіти, зумовлюють її випереджувальний характер. В цей період почали функціонувати такі типи шкіл: традиційна, спеціалізована, інноваційна (авторська), школа розвивального типу, навчально-виховний комплекс «Дошкільний навчальний заклад-загальноосвітній навчальний заклад».

Входження України у світовий освітній простір зумовлює приведення вітчизняних освітніх стандартів, зокрема щодо тривалості набуття загальної середньої освіти, у відповідності з нормами світового співтовариства (не менше 12 років).

У Концепції початкової освіти виокремлено основні завдання сучасної початкової освіти, серед яких: психолого-педагогічна адаптація дитини до шкільного навчання; подальше становлення особистості дитини, її духовного, психічного, фізичного, соціального розвитку, розвитку пізнавальних здібностей, інтересу до навчання; формування ключових і предметних компетентностей; формування культури спілкування та співпраці у різних видах діяльності і формах навчальної взаємодії, здатності до самовираження, соціально-правової, екологічно доцільної і здоров'язбережувальної та безпечної поведінки у різних життєвих ситуаціях; формування цілісної наукової картини світу, емоційно-ціннісного ставлення дитини до самої себе, інших людей, суспільства і природи; естетичне, морально-етичне, патріотичне, громадянське, трудове, екологічне виховання дитини [4].

Впровадження у навчальний процес Нової української школи – це новий етап у реформуванні початкової освіти. Реформа передбачає такі ключові аспекти: дитина – індивідуальність, батьки – партнери, умотивований учитель, навчання протягом 12 років, автономія школи, справедливе фінансування, гроші «ходять» за дитиною, інклюзивна освіта. Головна мета реформи – перетворити школу на таку, яка вчить учнів застосовувати отримані знання в житті.

Проте, модернізація змісту початкової освіти можлива за умови ефективного, творчого впровадження інновацій в освіті загалом.

Таким чином, розвиток початкової освіти в Україні за роки незалежності сприяв постійному її удосконаленню. В умовах нинішнього реформування початкової освіти важливо звертати увагу на прогресивний досвід країн зарубіжжя.

Список використаних джерел

1. Енциклопедія освіти / За ред. В. Г. Кременя. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
2. Державний стандарт початкової освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://rada.info/upload/users_files/02146436/41a6a11efbf2c8f97677e3a2fc1ab0d7.pdf, вільний.
3. Нікітіна О. Інноваційність змісту початкової освіти як ознака її модернізації / Олена Нікітіна // Наукові записки КДПУ. Серія : Педагогічні науки / ред. В. В. Радул [та ін.]. – Кіровоград : КДПУ, [Б. р.] – 2011. – Вип. 93. – 214 с. – С. 123-127.
4. Концепція початкової освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ranok.com.ua/resources/files/Koncepciya_pochatkovo_ositu_PROJEKT.pdf

УДК 373.3.011.3-051(477)(043.2)

Карташова Любов Андріївна,
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти,
Котубей Іванна Іванівна,
магістр спеціальності «Початкова освіта»,
Мукачівський державний університет

МЕТОДИЧНІ УМОВИ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ НУШ

Радикальні зміни в соціально-економічному житті суспільства у останні роки призводять до принципової перебудови освітньої системи в закладах освіти (ЗО). Виявлені зміни в структурі педагогічної освіти України, відповідно до вимог Нової Української школи (НУШ), яка є ключовою реформою Міністерства освіти і науки, у своїй основі містять докорінний поворот до гуманістичних позицій функціонування сучасної освіти. Відповідно до Концепції НУШ, головна мета реформи [1] – «створити школу, у якій буде приємно навчатись і яка даватиме учням не тільки знання, як це відбувається зараз, а й вміння застосовувати їх у житті».

Модернізація початкового навчання в Україні, перш за все, вимагає спрямованості на особистісно-орієнтовані освітні моделі, активне включення до освітнього процесу практичного складника діяльності учнів, який інтегрує теоретичні знання та практичні вміння та навички, розкриває потенційні творчі та креативні якості школярів, формує самостійність кожного. Сформована самостійність закладає підґрунтя для неперервної самоосвіти та здатностей до подальшого особистісного самовдосконалення. В умовах НУШ особливо значення набуває ідея неперервного інтегрованого навчання, що об'єднує знання та набуття широкого досвіду за весь період з 1 по 12 клас. На сьогодні

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>